

Nr 352.

Av herr **Thorell m. fl.**, om förnyad översyn av frågan om landsbygdens brandväsen.

I den år 1944 av riksdagen beslutade nya brandlagen bestämmes bl. a. att varje kommun skall i enlighet med denna lag hålla ett brandförsvar, som tillfredsställer skäligen anspråk på trygghet mot skada av brand. Tillsynen över brandförsvaret inom riket utövas av en riksbrandinspektör, och länsstyrelserna skola tillse att brandförsvaret inom länen skall vara tillfredsställande ordnat. Härvid ha de närmast länsbrandinspektörerna till sitt förfogande, med vilka kommunerna i första hand komma att samarbeta vid uppgörande av brandordning. Redan vid höstriksdagen framfördes en interpellation vari anfördes, att besvärligheter skulle uppkomma för de kommuner som berördes av den nya kommunindelningen, om de skulle nödgas fastställa brandordning, innan denna kommunindelning vore klar. I anslutning härtill begärdes vederbörande departementschefs medverkan för erhållande av uppskov. Statsrådet ställde sig välvilligt till frågan, och för någon tid sedan utkom svensk författningssamling nr 786/1945 varigenom möjlighet ges åt länsstyrelserna att på ansökan av kommunerna bevilja anstånd på ett år i sänder med brandordnings upprättande.

Denna i och för sig tillfredsställande åtgärd synes emellertid inte vara tillräcklig. Då kommunalmännen i landskommunerna nu genom länsbrandinspektörerna eller på annat sätt tagit närmare del av brandlagens innehåll för att levandegöra den var på sin ort, ha de på många håll kommit till den uppfattningen, att en organisation i enlighet med lagens bestämmelse skulle bli vidlyftig samt medföra allt för stora kostnader och personliga uppoffringar. Detta gäller såväl materialanskaffning och byggande av brandstationer som sotning och brandsyn, som skulle kunna förbilligas och förenklas. Även vid ett genomförande av denna dyra organisation skulle vid de långa vägavstånd och dåliga vägar, som förekomma mångenstädes på landsbygden, hjälpen komma för sent. En framskjuten kommunalman inom västsverige har på allvar framfört tanken att det i längden skulle bli billigare för kommunerna att betala skadan vid eldsolyckor än att åta sig kostnaderna av organisation och underhåll enligt lagen. Vidare har det från kommunalmän framhållits, att de branddammar som i vissa fall skulle anläggas skulle torka ut om sommaren och bottenfrysa om vintern. På detta har en länsbrandinspektör svarat: Ni få borra. Vilket i de flesta fall skulle medföra kostnader på tusentals kronor, då även pumpverk måste anläggas. Med den spridda bebyggelse, som finnes mångenstädes på den svenska landsbygden, skulle många sådana dammar behöva anläggas i varje kommun, där mångenstädes i mannaminne

eldsolyckor endast i undantagsfall eller inte alls inträffat. Som sammanfattning vilja vi erinra om att ifrågavarande lag beslutades av riksdagen under intryck av krigshändelserna, där våldsamma bränder hörde till ordningen för dagen och risken för vårt land härvidlag var överhängande. Men då kriget nu är slut och indragningar i fråga om civilförsvaret genomföras eller övervägas, anse vi att även den fråga vi här berört av anförda skäl behöver tagas upp till förnyad prövning.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att frågan om landsbygdens brandväsen tages upp till förnyad översyn i syfte att åvägabringa en mindre betungande organisation samt

att generellt uppskov med brandordningens antagande ges åt alla landskommuner tills riksdagen fattat nytt beslut i frågan.

Stockholm den 23 januari 1946.

E. Thorell.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

Ragnar Sveningsson.

Albert Larsson.

Per Jonsson
i Malmgrava.

C. Oscar Nolin.
